

SKANDINAVIENS STJERNE

ORGAN FOR DEN DANSKE OG NORSKE
MISSION AF JESU KRISTI KIRKE
AF SIDSTE DAGES HELLIGE

FEMOGFIRSINDSTYVENDE AARGANG

1936

SOGER LÆRDOM VED LÆSNING OG VED TRO

HISTORIAN'S OFFICE
Church of Jesus Christ of Latter-day Saints
47 E. South Temple St.
SALT LAKE CITY, UTAH

KØBENHAVN

UDGIVET OG FORLAGT AF ALMA L. PETERSEN

PRIORVEJ 12, KØBENHAVN

TRYKT HOS F. E. BORDING A/S

INDHOLD

	Side:		Side:
Aalesund Kv. Hj. Forening..	135	En Faders Bøn	564
Admiral Byrd besøger Salt Lake City	109	En Fødselsdag	123
Afløst	531	En god Samaritan	357
At de maa se eders gode Ger- ninger	361	En Moder	187
At kende Gud, den største Gave	474	En ny Bøn om Mormons Bøn	317
Augusta Winters Grant	358	En Opmuntring til Ungdom- men	433
Bagtagelse	21	En tom Grund ved Korsvejen	243
Bagtælle	487	Er Religion Ulejligheden værd	498
Bikubepiger paa Rejse	422	Et Brev fra Niels P. Ander- sen, Salt Lake City	152
Broder C. M. Nielsen paa Mis- sion blandt »Cutleriterne«..	489	Et ejendommeligt Folk..	301, 444, 459, 492, 511, 533
Da Nilflodens Vande flød ind i Ægypten	114	Evig Ungdom	456
De hellige Skrifter Oprin- delse	306	Fasteofring	486
Den 3. April for 100 Aar siden	162	For 86 Aar siden	258
Den Helligaand — en Hellig- gør	262	Fra Salt Lake City	318
Den Kv. Hjælpeforening i Dan- mark	122	Gud eller Religion	27
Den Kv. Hjælpeforenings For- maal	127	Guds Sønner	25
Den Kv. Hjælpeforenings Med- lemmer	128	Gyldne Regler for unge Mænd	328
Den nye Evangelieuddeling..	366	Hvad betyder mest i Livet ...	125
Det Ny Testaments Historie..	36	Hvad bragte Verden til at søge efter Fædrene	137
Detskandinaviske Konference- møde i Salt Lake City Ok- tober 1936	508	Hvad I ikke have gjort	538
Drammens Grens Kv. Hjælpe- forening	135	Hvem er min Næste	126
Dragende en Trekvogn over Slette	56	Hvorfor gaar vi i Søndags- skole	540
Efterfølg Naturens Lov	541	Hvorfor hans Ven blev døbt..	491
En Aabenbaring	423	Hvorfor lever Du?	56
En alvorlig Bøn	31	I din Ungdoms Dage	463
En Ankomst og et Farvel ...	402	I Skumringens Favn	413
En Appel til Kirkens Medlem- mer	282	Igenom Opfindelserne	367
		Ikke alene	321
		Indbudan til Ungdomskonfe- rencen i Malmø, Sverige ...	256
		Indianer-Skikker og -Vaner..	514
		Jorden og Mennesket	65
		Joseph Smiths ideelle Sam- fundsordning	73
		Jøderne bliver Kristne i Tu- sindvis	47

	Side:
Kirkens første Præsidentskabs	
Bud til Kirken	234
Kundskab bør benyttes	111
Kvindelig Hj. Forenings aar-	
lige Hilsen	120
Kvinden og Præstedømmet ..	188
Lotteri og hensigtsmæssig	
Livsforelse	54
Maria fra Galilea	517
Moyas (Indianere) i Lyset ...	321
Med Gud som Far ..—.....	472
Medlem af U. S. A. Senat ud-	
taler sig angaaende det	
danske Folk	392
Menneskets Forudtilværelse..	426
Mit Indtryk af Joseph Smith	61
Mindedag	125
Missionæren og Menigheden ..	437
Missionspræsidenter paa Be-	
søg	317
Mormon Bataillonens March ..	5
Mormonismen for Retten	522
Mormonismen en Anledning ..	391
Moses' Bog	416
Moss Kv. Hj. Forening	134
Naturvidenskab og Religion..	11
Negerne og Præstedømmet ..	283
Nu hvil Dig Sanger	337
Ny Præsident af den Norske	
Mission	279
Nyheder af Interesse. . 34, 61,	
62, 63, 197, 198, 207, 486,	507
Nytaarshilsen:	
Kirkens første Præsident-	
skab	2
Præs. H. M. Knudsen	4
Kv. Hj. Forening, Salt Lake	
City	22
Katrine Kristensen	34
Næstekærlighed	198
Og Bokene var aapnet	323
Og en anden Bog blev aabnet	95
Omkring den Kv. Hj. For-	
enings 94 Aars Fødselsdag ..	123
Oplysningsbyrå ved Højen	
Comorah	348
Opstandelsen	166
Oversæt din Religion	288
Overvinder nye Vanskelig-	
heder	259
Pigen som skiftede Mening ..	97
Præsident Clark udnævnt af	
Folkeforbundet	156

	Side:
Præsident Heber J. Grant ta-	
til de Hellige paa Somoa	
gennem Radio	348
Præsident Heber J. Grant ...	529
Præsident Nobel, Logan Tem-	
pel	541
Sinnets Helse og Pleje I	191
» » » » II	219
» » » » III	268
» » » » IV	293
Skjulte Skatte	299
Som Ungdommen ser paa Re-	
ligion	210
Sorg og Prøvelser	44
St. Paulus Brev til de Efesere	190
Stor Opvækkelse i Norge	174
Sundhedens Lov	107
Tale af Arly Thomsen, Silke-	
borg	371
Tale af Joseph Fielding Smith	
af de Tolvs Raad	330
Tale over Valgsproget, Ejnar	
Eriksen	385
Tiendeloven	528
Til de norske Søkende, Præ-	
sident Knudsens Farvel ...	336
Tilgivelse	149
Tolerance	223
To nye Templer	383
Troen paa Vidnesbyrd	298
Trondheim Kv. Hj. Forening ..	133
Uddrag af Præs. Heber J.	
Grants Tale	354
Ungdomsstævnet i Aarhus ..	222
» » » Referat	273
Ungdomsstævnet i Norge	276
» » » Referat	339
Ungdomsforeningernes Valg-	
sprog	393
Venskab	160
Verdens Behov for Sandhed ..	378
Verdens-Kongres ærer Kir-	
kens Ledere	224
Verdens Stilling — Kaos	440
Videnskapen og Mormons	
Bok	196
Vidnesbyrd angaaendeTiende-	
leven	319
Visdomsordet som Befaling..	109
Vor Herre den Kristus	363
Vor Opgave	132
Værer derfor fuldkomne	17

Side:

DEN DANSKE MISSION:

Aarhus Grens Ungdomsforening	466
Ankomst og Beskikkelser.. 7,	
104, 157, 229, 303, 471,	519
Afløsninger 24, 157, 232,	518
Besøg i København	350
Daabshandlinger 174, 205,	
303, 350, 396, 422, 484, 519,	542
Distrikts-Konferencer ... 159,	
398, 479	

» » Referater:

Aalborg	226, 470
Aarhus	227, 483
Bergen	253
Esbjerg	204, 468
København	228, 517
Odense	228, 485
Dødsfald 85, 86, 204, 206,	
230, 231, 397, 468,	542
Friluftsmøder	349
Forflyttelser .. 7, 25, 60, 157,	
174, 231, 304,	519
Foredrag i København .. 104,	174
Fællesmode for Hjelpeforeningerne	374
Fødselsdage	251, 303, 350
Grenskonferencer	85, 157
Julekoncert i København 7	
» i Aarhus	60

Fest:

Genealogisk Forening, Aalborg	106
Kv. Hj. Forening, Aarhus ..	158
» » » Odense	173
» » » København	349
Primary, Randers	158
» København	203
» København	439
» Esbjerg	484
» Aarhus	566
Søndagsskole og Primary, Randers	543
Søndagsskolen, København ..	251
» »	567
Ungdomsforeningerne,	
» Aarhus	203
» Odense	350
» Silkeborg	480
» Esbjerg	542
» København	567
» Aalborg	568
Koncert i Randers	60
Koncert i Silkeborg	375
Københavns Sangkor i Slagelse	104

Side:

Missionærmøde i København ..	397
Ny Missionssekretær	203
Ny Kirkebygning i Esbjerg ..	59
Ny t Grensforstanderskab i Esbjerg	158
Nyt Grensforstanderskab i København	398
Samarbejde mellem Søndagsskolen og Primary	302
Tilbage fra Norge	349
Ungdomsstævnet i Aarhus ...	205

* * *

DEN NORSKE MISSION:

Avløsninger 203, 280, 347,	373
Ankomst og Beskikkelser	
160, 202, 253, 279,	373
Bergens Gren	183
Bergens Grens Orkester	200
Besök	347
Dåpshandlinger 87, 182,	
201, 346, 399,	479
Dødsfall 60, 87, 159, 280,	
399,	447
Drammens Grens Forstanderskap	253
En Mormons Bok Udstilling og stort Bok Salg	183
Fest i Aalesund	183
Forflyttelesr	202
Fra Kristiansund	254
Fødselsdage	112
Fødsler	87
Gleaner-Piger og M-Mænd i Frederikstad	182
Gleaner-Piger og M-Mænd i Stavanger	36
G. U. F. i Norge	111
G. U. F. i Oslo	111
G. U. F. Trondheims Gren ...	184
Gron og Gull Ball	182
Milton H. Knudsen	479
Missionærer i Kristiansund ..	253
M-Mænd, Sportsklub, Frederikstads Gren	202
Nytaarsfest i Stavanger	35
Oslo Sangkor	182
Præsident Knudsens Omrejse i Norge	252
Primary Organisation, Kirkenes	181
Trobøktig Sverm	183
Vielser	87, 253, 347

* * *

	Side:
POESI:	
Aftenbøn	432
Asters	106
Bikubepigernes Sang	520
Bønn	384
Dobbelt Moral Standard	443
Dyrk ej din Gud forgæves ...	272
Død hvor er din Brodd	59
Elsk din Næste	64
Frejdigt Mod	436
Frem, Ungdom, frem!	215
Giv ikke op	420
Gleanerpigernes Sang	539
Guddomslyset	489
Haab	265
Har du en Far	156
Har du et Arbejd tungt som faa	351
Har du mange Sorger mødt ..	232
Hver liden Sorg	88
Jeg ved, at Gud i Himlen ved	322
Jesus	31
John Wesleys Regel	328
Julens Bud	546
Kvinner	181
Kække, stærke Ungdom	216
Lad dit Lys skinne	410
M-Mændenes Sang	504
Min Bon	318
Moders Dag 1936	186
Nu folder jeg Haand og Tanke	304
Opsæt aldrig	208
Præsident Grants 80 Aars Fødselsdag	531
Solnedgang	448
Takk	179
Tak lille Mor	187
Takk og Bonn	445
Tal gode Ord	199
Tanker om Bon	178
Tanker til dig, som tænker ..	460
Tornekronen	165
Ungdomssang	352
Velkomstprolog ved Stævnet i Aarhus	276
Virkelig Rigdom	356

* * *

REDAKTIONELT:

Julehilsen, Præs. Lyman	551
» fra Norge	553
» fra Danmark	554
Skandinaviens Stjerne	555
Bedre Føde	8

	Side:
Betaler det sig at være reli- gios	266
Bibelen og Religion	505
En betydningsfuld Aanalogi ..	411
En det sandt	334
En praktisk Religion	240
Frimodighed	315
Føde og Helbred	359
Helbredelse ved Tro og Læ- ger	217
Herrrens Tiendedel	289
Hilsen, Velvillie og Velsig- nelse	457
Hvad Folk ikke ved om Mor- monismen	194
Hvad Verden trænger mest til er Religion	532
Hvad vi mest af alt behøver ..	28
Hvorledes man kan faa sine Bønner besvaret	147
Kan de Døde frelses?	171
Kan De tro det?	241
Moralsk Raad til nye Med- lemmer i Kirken	51

* * *

Rettelser	181, 194, 413
-----------------	---------------

* * *

ILLUSTRATIONER:

K. H. F. Hovedbestyrelse	
» » i Danmark ..	121
» » i Norge	131
» » i Aalesund ...	136
Kirtland Tempel	161
En lykkelig Moders Dag	186
Bergens Grens Orkester	200
Hawaii Tempel	209
S. D. H. Kirke i Washing- ton D. C.	233
Erastus Snow, Nordens Apostel	258
De forenede Sangkor, Aarhus	281
Ikke alene	305
Logan Tempel	329
Funktionærer i norske Ung- domsforeninger	340
Templet i Manti	353
Præsident Alma L. Petersen og Hustru	554
Præsident A. Richard Peter- son	374
Præsident Knudsen og Hu- stru	336

Præsident Grant og Henry Ford	361	Bergens Bikubepiger	446
Tabernaklet i Salt Sø Staden	378	Præsident Grant	497
Præsident Merrill og Hustru.	401	Familien Smiths Hjem, Pal- myra, N. Y.	450
Præsident Lyman og Hustru.	403	Landskab i Utah	473
Mormon Bataillonens Monu- ment	426	Tabernakelkoret, Salt Lake City	521

Digitized by the Internet Archive
in 2012 with funding from
Corporation of the Presiding Bishop, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

SØGER LÆRDOM VED LÆSNING OG VED TRO

NUMMER 1	1. JANUAR 1936	85. AARGANG
----------	----------------	-------------

1 9 3 5 — 1 9 3 6

Glædeligt Nytaar!

NYTAARS-HILSEN

FRA KIRKENS FØRSTE PRÆSIDENTSKAB.

Ved Udgangen af dette et andet flygtende Aar, giver en smuk gammel Skik os atter en Lejlighed til at udtrykke vor Taknemlighed til hinanden for Gaver og Velsignelser, vi har modtaget, og paa ny at kundgøre Budskabet om »Fred paa Jord, og i Mennesker Velbehagelighed«.

Dog hilser vi eder denne Gang med Følelser af Taknemlighed blandet med Ængstelse.

I Ærbødighed og Taknemlighed anerkender vi Herrens rige Velsignelser, inspirerende Ledelse og guddommelige Beskyttelse. Nu, som altid, naar vi vender os til ham, fyldes vore Hjerter med en Følelse af fuldkommen Tryghed.

Ligeledes naar vi betragter Kirkens Arbejde i de sidste ni Maaneder, har vi Grund til at føle os opmuntrede og taknemlige. Fremgang i mange Retninger reflekterer Trofasthed og Paalidelighed hos Kirkens Medlemmer, saa vel som deres Styrke og Evne til uden Klage at møde indskrænkede Indtægter og økonomisk Ulykke. Fem nye Zions Stave, 46 nye Wards siden 1ste Januar; Forbedring og Fremgang i Præstedømmets forskellige Kvorummer med Hensyn til Overværelse af Møder og i Udførelsen af Broderskabets Pligter beviser en bemærkelsesværdig Ihærdighed og Interesse. 417 flere Missionærer i Missionsmarkerne den 30. Sept. 1935 end den 30. Sept. 1934, under de nuværende finansielle Vanskeligheder, Fremgang i Ydelse af Tiende og Oftringer er Kendetegn paa en urokkelig Tro hos Kirkens Medlemmer. Sikkerlig, fra et kirkeligt Synspunkt er der Grund til Taknemlighed.

Ængstelige Følelser rejser sig imidlertid, naar vi betragter den Uro og Forvirring, der hersker blandt Verdens Nationer. En fremragende Statsmand har sagt: »Man raaber Fred, Fred; men der er ingen Fred.« Heller ikke vil der blive Fred, før Retfærdighedens Aand behersker Menneskeslægten.

Nitten Aarhundreder er kommet og gaaet, siden Kristus-Barnet kom til Jorden. Hans guddommelige Mission, som forudsagt af Profeterne, var at bringe Lys til dem, der sidder i Mørke og i Dodens Skygge, at lede vore Fjed ind paa Vejen til Fred. Fuldt vel vidste han, at dem, der bestandig vilde sidde i Mørke, vilde være blinde for det Lys, som han tilbød dem; og ikke tilfredse med selv at vende sig fra Lyset, vilde forfølge dem, som ønskede at vandre paa Fredens Sti. Som han skuede frem over Aarhundreder, saa han Millioner, som med Vilje vilde forkaste de Principer, der fremelsker Har-

moni, Broderskab og Velvilje, og i Stedet holde fast ved de Ting, som fostrer Kiv og Uenighed, Sorg og Død.

Dog saa han ogsaa, at i en fjern Fremtid Menneskenes Øjne vilde uvilkaarlig blive aabnede, saa at de endelig vilde se, at alene i Kristus og hans Lære vil saavel Nationerne som Individerne finde Fred.

Maaske har der aldrig i Menneskeslægtens Historie været en Tid, hvor Fredens Budskab mere passende kunde forkyndes end netop nu. I Dag, i Modstrid med Kristendommens Principer, truer Krig med at odelægge det fredelige Samkvem mellem Nationerne. Mørke Skyer af Ufred og Trængsel samler sig truende over Civilisationen. For at befordre Ufred og Splid udsender Fredens Fjende sine Tjenere, Ærgerrighed, Begærlighed, Misundelse, Umaadelighed, Had, Gudsfor nægtelse at udsaa sin Sæd af Misforstaaelse, Bitterhed og dødelig Konflikt.

Hvor mørke end Skyerne ser ud, véd vi dog, at Fredens Sol skinner endnu, at Stemningen imod Krig og uretfærdig Konflikt vinder fremad med hvert Aar, der gaar.

Millioner af ærlige Hjerter bløder ved Tanken om, at Videnskabens store Resultater anvendes til Ødelæggelse af Byer og den brutale Udryddelse af Menneskene. Disse Millioner og andre Millioner burde fremhæve Lyset og Eksemplet af Kristi Liv og derved fremskynde den Dag, da Menneskene skulde omsmede deres Sværd til Hakker og deres Spyd til Haveknive, og et Folk skal ikke løfte Sværd imod et andet, og de skulde ikke ydermere øve sig i Krig.

Det, som Verden trænger mest til i Dag, er Fred — den »første menneskelige Velsignelse«.

At fuldbyrde dette Størværk og holde sig fra Blodsudgydelse er paalagt Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helige ved guddommelig Aabenbaring. Midt under Forfølgelser og Lidelser blev Kirken paabudt af Herren at søge om Fred — ikke alene med dem, som havde forurettet os, men med alle Mennesker:

Oploft Fredens Fane og kundgør Fredens Budskab til Jordens Ender;

og giv Fredsforslag til dem, der har forfulgt eder, efter Aandens Røst, som besjæler eder, og alle Ting vil samvirke til eders Gavn.

Harmonien af Englenes Sang »Fred paa Jord, og i Menneskene Velbehag« har tonet ned gennem de Aarhundreder, der er gaaet hen, og genlyder endnu med voksende Indflydelse i Millioner af menneskelige Hjerter. Sandt nok, Egenkærlighed, Begærlighed, Ufordragelighed, Ærgerrighed og andre Fjender af Freden vil vedblive at gøre Bytte blandt

Menneskene; men Skadén, som de forvolder, vil blive mindre, eftersom Kristi Aand udbredes, og Principerne af Evangeliet af det fuldere Liv bliver mere akcepteret i Nationernes Lel-delse.

I dette Øjemed anmoder vi de Sidste Dages Hellige og op-rigtige Mænd og Kvinder overalt i Verden om at leve for Freden og Menneskets Broderskab som Guds Born. For at fuldkomme dette maa hvert Hjerte være besjælet af Sand-hedens Idealer. Ærlighed, Paalidelighed og Retsindighed vil tilkendegives i al vor Handel og Vandel med vore Med-mennesker; Venlighed og Hjælpsomhed vil træde i Stedet for Egen nytte og Grusomhed; Ærefrygt for Gud og alt det, der er helligt, vil træde i Stedet for den Tvivl og Foragt, som sammenskrumper og forhærder Sjælen. Enhver vil hævde som sit Livs Ideal Guds eenbaarne Son Jesus Kristus; vil aner-kende hans Skaberevne, hans fuldkomme Karakter og Fører-skab og vil antage, hvad en forstyrret Verden en Gang ufejl-barlig maa anerkende, at gennem ham alene og ved Lydighed til hans Evangelium kan der skabes Fred paa Jorden og Velvilje blandt Menneskene.

Heber J. Grant.

J. Reuben Clark Jr.

David O. McKay.

NYTARS HILSEN.

Alle gleder sig i noget nyt, og det gjelder også for årene. Vi alle elsker et nyt barn og hvorfor ikke? Du vil bli en ra-ring, dersom du var et barnahater. Men hvad er et nyt år? Når vi kommer til grunns, så er et nyt år ikke noget å stunde over. Hvorfor? Fordi det er ikke noget nyfødt på den 1ste Jan. Det er bare evighetens løp, som vi finder oss i. Der kan ikke bli noget som et nyt år i virkligheten. Evighet er enhet og kan ikke deles, og vi er evighetens barna, derfor er en dag likeså verdifull som en annen. Siste dagers hellige har en filosofi om livet, som viser oss nødvendigheten av å frem-komme med nye forsetter hver dag. Hver dag burde bli et nyt års dag for oss. Hvorfor kan vi ikke beslutte å gjøre hvert dag i det kommende år til et nyt års dag? Og når hvert dag er forbi, lat oss skrive ned hvert forsett, som har blitt full-ført.

Et forsett, som kan gjelde for hver dag, er: »Jeg skal elske min neste som mig selv.« »Jeg skal ei tal ondt idag, bare det gode vil jeg snakke om.«

Må hver dag bli et nyt år for Dere alle.

H. M. Knudsen.

MORMON BATAILLONENS MARSJ.

Det var en, som spurte, om nogen av de, som satt rundt leirbålet, hadde været med Mormon-Bataillon. Men endog de eldste av dem sa, at de hadde ikke hatt den ære. Dog hadde br. Brown en onkel, som hadde deltatt i den vidunderlige marsj over landet, ennvidere hadde han lest Daniel Tylers bok om »Batvaillonens historie«, og så blev han bedt om å fortelle.

»Jeg kan bare gi dere et glimt,« begynte br. Brown, »av en stor og viktig marsj. Dere vil huske, at De Sidste Dages Hellige hadde forlatt Nauvoo og var på vei vestover for å finne et sted, hvor de kunde leve i fred, at de hadde slått sig ned underveis gjennom Iowa og ved Missouri-floden, hvor de ventet på, at tiden skulde komme, at de kunde begynne deres store reise over de vilde sletter og de enda villere fjell til et sted i klippedalene. Dette var i sommeren 1846.

De Forente Stater var da i krig med Mexico, landet like syd for Amerika. Flere kamper var utkjempet i Texas. Det nuværende California, Nevada, Utah og Arizona tilhørte Mexico. Det syntes rett og riktig, at disse vestlige land skulde være en del av De Forente Stater, så nu var tiden inne til å fullføre dette.

»Mormon«-utsendinger hadde bedt regjeringen i Washington om hjelp på deres tvungne flukt til vesten. Presidenten, hr. Polk, syntes tilboielig til å gjøre dette, og så blev en ordre gitt for å få 500 av »Mormonerne« hvervet til hæren og marsjere til California for å assistere i erobringen. Denne »hjelp«, som de hadde bedt om, kom dog på en meget ubeleilig tid og ikke på den måte, lederne hadde ventet. Det forventedes, at der vilde blive regjeringsarbeide å utføre på veien vestover, men isteden blev de bedt om å gjøre deres menn ferdig for hæren. Mange av de unge menn var borte fra leiren, enten som speidere eller for å arbeide for å erholde midler for folket. Ikke dessmindre blev mennene skaffet, ennskjont det tok mange familjefedre. Brigham Young, som var lederen på den tid, opmuntret dem til å la sig hverve. Det syntes vanskelig for mange nettop da, men hans profetoie så inn i fremtiden og så, at det vilde bli en stor velsignelse for folket. Som regjeringens soldater mottok de hvervede menn betaling, som de kunde bruke til sin familie, hvilket de også gjorde. Det vilde også sterkere end ord si, at »Mormonerne« var loyale mot regjeringen og trodde på dens fremtidige storhet.

På et mote holdt ved Council Bluffs blev det bestemt å skaffe de forønskede menn. Bud blev sendt til de forskjellige

bosteder. Stjernebanneret blev heist i en tretopp, og innrulleringsarbeidet begynte. Innen tre dager var den lille hær organisert og færdig til marsjen. De hadde et fint avskjedsselskap, som holdtes, ikke i praktfullt oplyste ballsaler, men i løvhytter under trærne, hvor jordgulvet var nedtrampet av mange føtter. Her sa fedre og mødre og brødre og søstre og kjærester farvel til hverandre. Ingen kunde ved å gå ut på en slik tur vite, hvor mange nogensinde vilde vende tilbake. Hvis de ikke blev drept i krigen, kunde de dø av tørst, sult eller gjenvordigheter i orkenen.

Bataillonens blev utstyrt ved Fort Leavenworth, og marsjen begynte derfra den 12 august, retningen var sydvest imot Santa Fe i Ny Mexico. Det var en lang, uhyggelig og tung marsj. Colonel Cooke, bataillonens kommandør, forteller oss, at mennene var i dårlig forfatning. Han sier, at nogen av dem var for gamle for en slik reise, nogen var for unge. De var meget udslitt av å gå tilfots fra deres gamle hjem i Nauvoo. Deres påkledning var knap. Det var ingen penger til å betale dem. Eslene var nedbrudte. Seks og otti menn var for syke til å fortsette, og disse og de fleste av kvinnene, som var med bataillonens, blev sendt til Pueblo, Colorado, hvor de blev hele den vinteren, og reiste videre til Saltsjødalen den neste sommer. Bataillonens forlot Santa Fe den 19 november. På mindre end en måned blev fem og femti flere menn for syke til å kunne fortsette, og disse blev sendt for å slutte sig til deres kamerater i Pueblo, hvor de efter store gjenvordigheter og lidelser ankom ved juletider. Hvorfor så mange menn bukket under, var fordi de måtte gjøre dyrenes arbeide ved siden av soldatenes, for de måtte hjelpe til å trekke vognene gjennom store strekninger av sann-orken, og det mens de bar deres egne uldtepper, ammunisjon, geværer etc. Nogen ganger tok det tyve menn med rep for å trekke en vogn op en sannbakke. En av mennene forteller om oplevelsen på denne måte:

Vore lidelser nådde sitt høieste mål,
Når menn besjelet med vilje av stål,
Time for time og dag for dag
Med deres trekkdyr må ta et tak.
Vi ser mer end tyve menn, som går
Med sulten mave og gnagsår,
Bunnet til vognen de kjemper sig frem,
Kjemper for frihet, for land og for hjem.

I Tucson ventet bataillonens å ha en kamp med nogen mexicanske soldater, men de marsjerte gjennom byen uten å bli forstyrret. De fortsatte vestover orkenen og kom til sist til San Diego, California, den 29 januar 1847. Her så mange av dem for første gang det store blå hav, og det måtte ha

været et opmuntrende syn efter deres lange ophold i den tørre ørken.

Bataillonens menn blev hederlig friggitt den sommer, og de fleste av dem drog østover til Saltsjødalen, hvor pionerene var kommet. Mange av dem gikk rett til vinterkvarteret for å finne deres familier. Flere av bataillonens menn blev i California for å tjene litt penger. Nogen av dem fikk arbeide hos en kaptein Sutter, som hadde en stor ranch i American Fork ved Santiago-elven. Det var her, mens mennene grov en møllerrenne, at gullet først blev opdaget i California, som forårsaket det store indrykk av minearbeidere fra østen til de nye gull-egne.

Nogen av bataillonmennene bragte med sig gull til nogen få hundrede dollars verdi.»

Deres loyalitet og opofrelse hadde bragt dem velsignelser.

DEN DANSKE MISSION.

ANKOMST OG BESKIKKELSE.

Ældste Homer Udell Petersen, Hinckly, Utah, er beskikket til at arbejde i Aarhus, medens Ældste Paul Woodrow Nielsen, Ephraim, Utah, er beskikket til at arbejde i København.

Disse Ældster ankom til København den 12. December, og idet vi byder dem velkommen til Danmark, haaber og beder vi, at de maa faa Glæde i deres nye Arbejde.

FORFLYTTELSE.

Ældste Robert Nelson er forflyttet fra Aarhus til Helsingør, hvor hans Medarbejder bliver Ældste Amos Jackson, som er flyttet fra København.

Alma L. Petersen,
Missionspræsident.

JULEKONCERT I KØBENHAVN.

Mandag den 16. December afholdt Københavns Kor en vellykket Julekoncert med Assistance af Violinisten Herr Frenzel og Pianistinden Frk. Schandorf.

Koncerten var stemningsfuld og Programmet var alsidigt. — Ved denne Koncert var Koret det første Kor i Danmark, som paa Dansk sang »O, Bethlehem, du lille By«, som findes i »Stjernen« 15. Dec., Side 558, og Stemningen forøgedes sikkert derved, at alle Lysene — undtagen Lysene paa de 2 saa smukt pyntede Juletræer og paa Forhøjningen — blev slukket.

163 overværede Koncerten, og deraf var over Halvdelen Vennér.

SKANDINAVIENS STJERNE

Et halvmaanedligt Tidsskrift for Jesu Kristi Kirke
Af Sidste Dages Hellige.

Oprettet i Aaret 1851.

Ansvarshavende Redaktør:
Alma L. Petersen.

Redaktionssekretær og Translatør:
William Ørum Pedersen.

BEDRE FØDE.

Det var en interessant Diskussion, som fornylig afholdtes i Folkeforbundets Organisationskomité i Genève, efter hvad Pressen oplyser. Det »blev fremholdt, at ved at forøge Levnedsmidlerne vilde Sundhedstilstanden forbedres«. Findes der nogle oplyste Mennesker, som betvivler denne Tanke? Rapporten siger videre:

»Det blev ogsaa udtalt, at Mennesker i store Dele af Verden blev fuldstændig underernærede«. Desuden fandtes der i de fattigste Egne »en meget stor Del af Befolkningen, som maatte nøjes med det mest nødvendige«.

Selv i de mere begunstigede Lande erkendte man, at Ernæringen hos en stor Del af Befolkningen var utilstrækkelig. Det paapegedes, at da De Forenede Stater i 1929 havde naaet deres Velstands Højdepunkt, fortalte den daværende Præsident Hoover, at ca. 6 Millioner Mennesker i Landet var underernæret. Og endnu værre Forhold var herskende paa samme Tid i andre Lande, som havde opnaaet en stor Grad af Udvikling.

Det paapegedes videre, at om det var muligt at forøge Levnedsmidlerne, vilde enhver Levestandard forbedres, og paa samme Tid vilde det økonomiske Spørgsmaal eller Problem løses. Imidlertid har der været gjort betydelige Bestræbelser for at afhjælpe Jordbrugsforholdene ved at indføre Restriktioner paa Produktionen; det blev imidlertid paastaet, at dette ikke vilde forbedre den almindelige Levestandard eller føre til en mere tilfredsstillende Helbredstilstand.

Den sidste af de ovennævnte Paastande anses for at være korrekt af mange Tænkere, som ikke staar i Forbindelse med »Folkeforbundets Organisations-Komité«. For at forbedre Landbrugernes økonomiske Tilstand var den Fremgangsmaade almindelig raadende at begrænse Produktionen af Levnedsmidler, endog med den Kendsgerning for Øjnene, at Hungeren vilde komme til det Land, som havde for megen

Føde. — Hvilken Modsigelse. — Hvor absurd synes det ikke altsammen. Og endda maa vi ikke være for hurtige til at kritisere og fordømme.

Efter megen Overvejelse og mange Undersøgelser har intelligente, tænkende og forsigtige Mænd faktisk draget den Slutning, at det fornuftigste, som kan gøres under de nuværende Omstændigheder, var dette at begrænse Produktionen af Levnedsmidler. Disse Mænd véd lige saa godt som nogen anden, at store Skarer af Mennesker er underernærede. Dog er de i Stand til at overbevise de lovmæssige Myndigheder og andre Embedsmænd, som repræsenterer Folket, med det Resultat, at Loven bemyndiger dem til at begrænse Saaingen og Høstningen af Korn til Føde.

Vi henviser til disse Ting, fordi de demonstrerer uden yderligere Bevis, at Tiderne er fuldstændigt ude af Led eller i Ulave, og at menneskelig Visdom har forfejlet sin Hensigt med at udtænke og planlægge Metoder, hvorved Ting kunde sættes rigtigt. Derfor er Usikkerhed, Forvirring og Frygt stadigt herskende i Regeringernes Sæder. Og dog vil de Embedsmænd, som sidder deri, de fleste — om ikke alle Tilfælde — med Glæde byde Freden, Trygheden og Lykken velkommen til Folket.

Er det muligt, at de vil komme til at nyde den indre Tilfredsstillelse at se den efterstræbte Tilstand blive herskende? Ja, om deres Folk vil holde de 2 store Befalinger — elske Herren deres Gud af deres ganske Hjerte, Sjæl, Sind og Styrke og deres Medmennesker som dem selv. Er Efterlevelsen af disse 2 Befalinger ikke en nødvendig Grundvold, hvorpaa Fred og Tryghed kan bygges? Selviskhed og Graadighed, som er Aarsagen til den nuværende Tilstand indenfor Forretnings- og Statslivet, maa tilintegøres for at der kan skabes en vedvarende Fred. Man maa tænke og tale, hvad man vil, og handle som Loven bestemmer, men det bør ikke forglemmes, at det netop er formedelst disse Ting, at Verden styrtes ind i de kaotiske Tilstande, som nu er raadende. Reglen at »Magt er Ret« maa underordne sig den gyldne Regel om »Fred paa Jorden og i Menneskene Velbehagelighed« skal »dække Jorden (eller nogen Del deraf), som Vandet dækker det mægtige Havdyb«. Maa alle, som elsker Kristus, ihukomme dette og adoptere hans »Befrielsesplan«.

Joseph F. Merrill.

KØB MORMONS BOG!

Mormons Bog har nu snart været oversat til alle Landes Sprog, og naar den nu bliver trykt i Blindskrift, saa de Tusinder af Blinde kan læse den og blive bekendt med dens Sandheder, vil det maaske kunne siges, at den næst efter Biblen er den mest udbredte Bog i Verden.

En af Kirkens Generalautoriteter sagde ved en vis Lejlighed, at Efterlevelsen af denne Bogs Indhold vilde bringe Menneskeslægten tilbage til deres Gud. Paa Grundlag heraf er det, at vi har bestemt at gøre denne Propaganda for Salget af Mormons Bog, og da vi har et stort Oplag, vi gerne vil have i vore Medmenneskers Hænder, gør vi det saaledes, at vi i *Januar* giver Dem Anledning til at faa 2 *Bøger* for Prisen paa 1 *Bog*. Paa denne Maade faar De 2 *Bøger* til 2 Kr. i Stedet for 4 Kr. Lad denne Propaganda vise sig at give gode Resultater. — Giv Deres Venner og Bekendte en Mormons Bog.

Det samme Fortrin gives ogsaa ved Kob af den Kostelige Perle, som for kostede 1 Kr., altsaa 2 af disse Bøger for 1 Kr.

Maatte det ønskes, kan De paa Forlangende faa 1 Mormons Bog og 1 Kostelig Perle for det samlede Beløb af 1,50 Kr.

Husk denne Pris gælder kun for Januar.

Bestil Mormons Bog og den Kostelige Perle paa Distrikts- og Missionskontoret.

NATURVIDENSKAP OG RELIGION.

Av Frithjof Flüge.

Spørsmålet om, hvorledes en skal forstå forholdet mellem videnskap og religion, har vært endel omtalt i »Stjernen« i den senere tid. Og i Ungdomsforeningens klasser har droftelsen av religionen inntatt en bred plass med tendens til klarleggelse av, hvorvidt også naturvidenskapen kan få plass ved siden av den. Nu, slike diskusjoner vil vel alltid være i brennpunktet i et kirkesamfund. Men det synes likevel, som om ordskiftet har fått en dyp og alvorlig karakter, fordi dette spørsmål om forholdet mellom den videnskapelige og den religiøse livsholdning er såre aktuelt. Det er et av tidens kjerneproblemer. Det går neppe en dag, uten at artikler, foredrag, radiomeddelelser, diskusjonsinnlegg og begivenheter i det praktiske liv tvinger en til standpunkttagen. Det er ikke alltid lett. For i dette spørsmål kreves det adskillig mer enn en vanlig porsjon åndelig kraft og klarsyn. Men fremforalt fordres det forståelse av menneskelivets mangfoldige former og uttrykksmåter. Man vil vel neppe i nogen legemlig eller sjelelig vanskelighet komme langt ved å stille sig avvisende til andres meninger, hvadenten disse er formulert videnskapelig eller religiøst.

Nu må jeg også bekjenne, at tankevanskelighetene, som reiser sig ved et emne som dette, desverre langt overskrider min evne til å løse dem. Men det forhindrer mig ikke fra å gjøre et forsøk, for om mulig å stille spørsmålet i relieff og antyde noen løsninger. Men til det trenges det et utgangspunkt. Og enten man er enig eller ei, så kan det være nyttig å forlegge et slikt utgangspunkt til menneskelivet selv. Det, som skjer omkring en, er jo langt fra tilfeldig. Alt har en årsak, og likesåvel som årsaksloven har sin gyldighet i naturfenomenenes verden, vil alle menneskelige handlinger alltid ha sine beveggrunner.

Det er heller ingen tilfeldighet, at naturvidenskapen har hatt slik en seiersgang i de forløpne århundrer. Og en annen

sak er umiddelbart innlysende: det faktum, at videnskapen inntar en økende plass i vårt kulturliv, må ha en betydning. Intet i livet er betydningsløst. Det, som skjer, skjer nettop, fordi der er et *behov* tilstede. Ethvert skifte i ideer, i livs- vaner, i religionen og i videnskapen kommer, fordi livet trenger et slikt skifte. Det er dette, en kaller utvikling. Å legge utgangspunktet for en analyse av videnskapens forhold til religionen i det *menneskelige* betyr, at man akseptere alt, som skjer med mennesket som svar på bestemte ønsker og behov.

Også de videnskapelige resultater er ønskelige fra et rent menneskelig synspunkt. Fordi om det finnes et meget tilspisset motsetningsforhold mellem religion og videnskap, så må ikke det forlede en til å tro, at religionen kommer fra en overnaturlig verden, og videnskapen hører hjemme hos djevelen. Religionen er hverken mer overnaturlig eller undernaturlig enn videnskapen. Begge erfaringsformer kommer fra mennesket selv, og intet er vunnet ved steilt å ville forklare deres nærværelse annetstedsfra. Men, vil man innvende, hvad nu med hensyn til videnskapens teorier om organismens utvikling gjennom årmillioner fra yrsmå celler til hoist innviklede maskiner? Kommer ikke det i strid med bibelens lære om jordens skapelse i løpet av seks dager? Det er ikke nødvendig å nevne flere eksempler på et krasst motsetningsforhold. Hvad det gjelder om, er å undersøke nærmere, hvorfor slike motsetninger oppstår, og hvordan man skal forstå dem. Like nyttig er det å analysere, hvad videnskap og religion egentlig er for noget, og hvilke behov og ønsker hos mennesket de egentlig er svar på og oppfyllelse av.

For å begripe videnskapen, kan det være bra å se på dens resultater. Og da strikker det snart i øinene: hele det moderne samfund med sin teknikk og industri er anvendt videnskap. Mennesket har ønsket å bevege sig hurtig. Videnskapen har oppfylt ønsket, og i automobiler, jernbaner, dampskiber og flyvemaskiner, på under og over jorden kan individene ferdes med en fart, som snart nærmer sig sine mekaniske og fysiologiske grenser. Mennesket ønsket å få forbindelse med andre mennesker på avstand; å gripe og samle syns- og hørselsinntrykk. Videnskapen har gitt det telegrafene og telefonen, radioen og grammodfonen, fotografien og filmen. Individet har begjært å slippe fri fra et slitende kroppslig arbeide og få tid til sjelelige syssler. Videnskapen har ikke sviktet. Det har utrustet mennesket med svære maskiner til å arbeide for sig, og bragt lettilgjengelige bøker og biblioteker. Mennesket har ønsket å leve lengere, friere og lykkeligere, å adle sine legemer, intellekt og temperament og å redusere sine

smerter til et minimum. Også her har trylleordet vært videnskapen. Sykdommer er blitt utryddet og gjort mindre farlige. Kjennskapet til legemets funksjoner har gitt bedre hygiene og ernæring. Levealderen er øket og mennesket blitt sundere.

Man skal ikke tale altfor ille om videnskapen. Det moderne menneske kunde i virkeligheten ikke eksistere uten den tilvekst, den anvendte videnskap har gitt det. Men, bildet *har* også en annen side. Mens dette skrives, utkjemper krigen i Etiopia. Det meddeles, at Italia er overlegen takket være sitt moderne krigsutstyr. Men også dette har videnskapen gitt mennesket. Geværer, tanks, bomber, giftgass og alskens ødeleggende midler er også videnskapens verk. Altså er videnskapen farlig.

Nei farlig er den ikke. Men den kan anvendes til oppbyggende og nedbrytende formål. Den kunnskap, som videnskapen gir, er neutral. Neutral er endog den makt, som fremgår av denne kunnskap. Videnskapen kan vi altså, på grunnlag av dens anvendelse, betrakte som et verktøi. Og den kan som allt annet verktøi brukes til godt og ondt. Aldri har det vært mer videnskap enn idag. Men aldri tidligere har menneskene vært innviklet i sociale og kulturelle stridigheter, med nød, arbeidsledighet, klassehat og krig. Det er derfor en feiltagelse å tro, at fremskritt i videnskap automatisk medbringer fremskritt for mennesket i lykkelig henseende. Det avhenger av, hvilken *ånd* det er, som leder den med det videnskapelige verktøi utstyrte *hånd*.

Når man innrømmer videnskapen som verktøi en stor praktisk betydning, så får en ikke glemme, at dette verktøi er skapt av de videnskapelige *teorier*, av astronomi, fysikk, kjemi og biologi. Videnskapen er et system av kunnskap. Det går ikke an å akseptere de praktiske resultater av denne kunnskap, samtidig som man forneker kunnskapene og teoriene. Dette gjør desverre ikke klart for sig under drøftelsen, og resultatet blir meget uheldige selvmotsigelser. Nu er det å bemerke, at videnskapen som et system av kunnskap har gått sin seiersgang tiltross for de menneskelige fordommer. Hadde ikke menn som *Giordano*, *Bruno*, *Gallilei*, *Kepler*, *Kopernikus*, *Newton* og mange andre kjempet for sine opfatninger tvert mot geistlighetens og teologiens opfatning, og utsatt sig for åndelig knebling fra kirken, vilde vi aldri ha hatt den civilisasjon, vi er besiddelse av. Noget godt er det altså kommet ut av motsetningsforholdet. Men kommer det også noget godt ut av det under den brytning, som pågår idag? Det vet man ikke. Naturligvis kan man si endel om det, når den videnskapelige erkjennelse viser sig å være sann. Men er den det til alle tider? Har f. eks. videnskapens tals-

men rett til å redusere religionen til syke sjelers hjerne-spinn? Spørsmålet er meget viktig, og det løses ikke ved at det legges bort, men må utforskes fordomsfritt. Tretter det ikke leseren for meget, skal denne side berøres med antydninger til positive løsninger senere i artikkelen.

Videnskapen er efter ovenstående utredning mange ting. Det er et verktøil til å beseire materien med. Det er en bestemt metode. Men det er også en viss makt som følge av metodens bruk. Dette henger sammen med videnskapens *kunnskapsmoment*. All kunnskap kan være makt. Og at videnskapen er det, viser de ovennevnte oppfinnelser. Som et system av kunnskap er videnskapen vår *tankes* angrep på virkeligheten. Gjennem erkjennelsen søker man å bringe svar på spørsmålet: *Hvad* er det, som foregår, og *hvorledes* foregår det? Men dermed er ikke sagt noget om, *hvorfor* det er slik.

Det finnes meget i det syn, at videnskapen bærer skylden for det tankekaos, som finnes i verden idag, et tankekaos, som har bragt stor forvirring og oppløsning i sitt spor. Men det er på den annen side nokså naturlig. Det vil alltid bli kaos, når menneskenes private meninger om, hvorledes dette og hint bør være, brytes ned av sannheten om slik det *virkelig* er. Sannheten er alltid frigjørende. Men frigjørelsen er en trang og hård fødsel, som har kaos og oppløsning med sig. Den praktiske videnskap har gitt meget. Hvad den har gitt med den ene hånd, har den likevel tatt med den annen. Videnskapens fremskritt har vært som et tveeget sverd på vår tankes faste punkter.

Som f. eks. på vår opfatning av verden. Et av de tydeligste resultater av videnskapen er den makt, den har gitt mennesket i dets forhold til universet. Dets maktområde er stadig blitt øket. Men i samme øieblikk har de berøvet mennesket den stolte overbevisningen om å være en helt i det kosmiske skuespillet, og avsatt det fra sin trone på verdens midtpunkt, og redusert det til et produkt av en årmillioner lang utvikling, til en ubetydelig snylter på en planet, som kredser omkring en av stjernene i et milliontallig stjernesystem.

Men forestillingen om altet er også en religiøs forestilling. Menneskenaturen krever nu engang å være et midtpunkt. Det forlanger å være noget mer enn en ansamling av elektroner eller en sammensetning av bestemte kjemiske og fysiske størrelser. Det vil ha en oppgave, en mening, et mål i tilværelsen. Her har da det skjebnesvangre motsetningsforhold mellem videnskap og menneskenatur opstått. Og det er ennu uløst. Man merker det i motsetningene mellem legeme og sjel, ånd og materie, naturlig og overnaturlig, guddommelig og menneskelig, fantasi og virkelighet o. s. v. Videnskapen har

grepet inn i det religiøse verdensbilledet. Er det heldig? Er det riktig? Før en gir svaret, kan historien komme en til hjelp. Var det ikke den samme konflikt i middelalderen? Kjempet ikke videnskapens talsmenn også da en kamp mot det religiøse verdensbilledet? Og gjorde de det ikke med rette? Hvorfor er det så ikke riktig idag? La oss analysere spørsmålene nærmere og angripe dem videnskapelig, d. v. s. med tanken og søke å spalte fordommene ut.

Hvad er da det religiøse verdensbilledet? Det er jo åbenbart ikke bare mening, hensikt og formål i tilværelsen, men det er denne mening og hensikt underbygget på en *bestemt* måte, efter et visst skjema. Det går jo alltid en mengde kunnskapsforestillinger inn i det religiøse verdensbilledet ved siden av trangen til å se ønsker og idealer og formål i det. Disse kunnskapsforestillinger må stå for individets egen regning og kan veksle i de forskjellige religioner. Kunnskapsforestillingene kalles for teologier. Det er mot disse teologier, at videnskapen har rettet sine kraftigste slag. Ikke mot den religiøse følelse eller mot religionen. For hvad er nemlig religion? Det har aldri vært og vil aldri bli det, som mange mener, det er: lære, systemer, dogmer. Disse tre tingene henholder under teologien. Religion er ganske enkelt *liv*, aktivitet, tro. Det er en bestemt innstilling overfor virkeligheten. Og denne innstilling kan ikke videnskapen bortforklare. Det gjør den heller ikke. Tvertimot så kan den — ved å fjerne teologiens skjemaer og kunnskaper — bety en okning av religionens makt og giv stotet til sundere og bedre religiositet. *Den religiøse erfaringen kan intet menneske benekte, fordi den finnes i alle mennesker.* Men den kan tolkes på forskjellig vis og danne mange teologier. Alle mennesker trenger tro for å leve livet. Ti tro er grunnlaget for all handling. Og motivene for slike handlinger ligger aldri i tanken, men i *følelsen*. Men tro motiver, følelse og handling er nettopp det konstituerer religion. Den er like nært forbundet med livet som tanken og som sanseapparatene. Feilen ligger i, at man har forvekslet religion med lære, mens den er aktivitet, tro. Den betyr en viss måte å få erfaringer på, akkurat som videnskapen er annen måte få bestemte erfaringer om livet på, kunsten en tredje osv.

Videnskapen er en verden av kvantitative størrelser, hvor naturalisme og determinisme hersker. Ingen kan komme forbi videnskapens kjennsgjerninger. De er nødvendige for å kunne leve livet. Men den verden av ideelle verdier, hvor menneskeånden, hvor følelserne og troen, hvor idealene og forhåpningene, hvor tilliten til mål og mening horer hjemme, den er like så viktig og nødvendig. Intet våkent menneske kan benekte dette. Men hvordan blir det så med det motsetnings-

forhold, som eksisterer? Og hvorledes kan det opheves? Her-til er det å svare, at det faktisk intet motsetningsforhold finnes. Videnskapen behandler jo ikke og utforsker ikke en annen verden enn religionen. Det finnes ikke to virkeligheter. Det hersker bare en. *Men videnskap og religioner to forskjellige og efter sitt vesen adskilte måter å betrakte denne verden på.* De samme stjerner, som får forskeren til tanke-messig å forstå dem, fremløkker det religiøse menneskes ærefrykt og følelser. Men det er de samme stjerner. En matematiker, som i sin kikkert undersoker månen, lar tanken og erkjennelsen lede sig. Men den samme måne kan sette et elskende par i de forunderligste stemninger. Det er mennesket selv, som skaper motsetninger, hvor det ingen motsetninger finnes, fordi det ikke makter å forene de to sider av sitt vesen: tanken og følelsen til en harmoni og helhet. Det ligger nu engang i menneskets vesen å dele tingene op. Og er man ikke klar over de sjlelige akter, som foregår, kan det lett komme til vanskeligheter.

Videnskapen koncentrerer sig om virkeligheten på en bestemt begrenset måte, hvor vurderingene aldri får komme til. Derfor er den neutral. Religionen er en annen vei til virkeligheten, hvor følelseslivet koncentrerer omkring den. Kunsten er ennu en tredje måte, hvor atter andre sider av følelseslivet fungerer på sitt vis. Videnskap, religion og kunst er alle forskjellige funksjoner av menneskeorganismen, som er der, fordi livet trenger dem. Forenes de i en hoieres syntese, forsvinner motsetningene.

Men, og der finnes et meget stort men, en begrenset instilling medfører alltid en begrenset anvendelse. Man kan ikke måle videnskapens resultater med følelsen. Dette skjer ofte, og straks heises stridssignalene. Man kan heller ikke bortforklare den religiøse erfaring med videnskap. Heller ikke kunsten. Men nutidsmennesket har ennu makte å heve sig over et slikt motsetningsforhold. Derfor er det like urimelig å bevise religionen ved hjelp av videnskap som det er å av-vise videnskapen ved hjelp av religionen.

Denne artikkel er kun ment som en liten orientering. Og den står helt på forf.s egen regning. Og skulde det bli noe ordskifte om det blandt leserne, så la det være klart, at igrunnen så mener vi alle det samme. Det er bare i spørsmålet om forklaring, man ikke kan enes. Undersøkelser i laboratorier har overbevist mig om, at videnskapen aldri kan gjøre religionen rangen stridig. Og motsatt behøver det sannhets-elskende menneske ikke være redd for, at religionen skal stanse videnskapens seierrike fremmarsj. *Frithjof Fluge.*